

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԷՆ
Ք. ՓՈՐՓՈՍԵԱՆ

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն
պէտք է ուղղել առ
Տնօրինարիւն ԱՌՇԱՆՈՅԸ Լրագրի
ԳԱԶԵՐԷ (Եգիպտոս)

Adresse:

E. TOROSSIAN
Direct.-propr. du journal Arménien
ARCHALOUYCE
LE CAIRE (EGYPTE)

ԱՐՁԱՒԱՆՅԱՆ

Լ Բ Ա Ք Ի Ի

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒՆ ԶՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԲԻՐ

ԲԱԶՄԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒՄԻՆ

Տարեկան ողջ դրամական	60
Վեցամսեայ	35
ՕՏԱՐ ԵՐԿՐԵՆԻՐ	
Տարեկան	20
Վեցամսեայ	12

ԲԱԶՄԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒՄԻՆ ԿԱՆՈՒԿ
Կ. ԹՂՔԱՏԱՐԻ ԺԱԿԱՐ
ԽՈՒՆԱԳՐՈՒՄԻՆ ԱՅՈՅ Կ.

ԽՈՒՆԱԳՐՈՒՄԻՆ ՈՂՂՈՒՄԻՆ ԳՐԱԳՐՈՒՄԻՆ
ԵՒ ՅԻՆ ՏՐԱԿՈՒՄԻՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ
Կանխիկ վճարելու են

ԵՐԿԱՄԵԱՅ ՏԵՂԵԿԱԲԵՐ

Երկու տարիներ կը թաւալին այն օրերէն ի վեր, յորում ամեն շրթունքի վրայ առ հասարակ առ հետեւեալ կարծ նախադասութիւնը կար. « քանի որ օրէն կը գոցուի Արշալոյս » :

Շատ մը՝ հակառակ զգացումներէ թեւադրուած և քիչ մ'ալ՝ քմիծաղկերով համեմատած այս քանի որ բառերուն հանդէպ, չորս արտասանելու ատեն բաղմամբ նախանորդներու մտերբը վայրկեանական պողպատ մը կ'անհնար, այլևս ժամանակը եկած կը համարինք բեկու թէ՛ այդ բանաձևը զիրենք չարապար յուսախաբանութեան մտտեց. յուսախաբանութիւն մը՝ որուն ենթական եղած ըլլալ չ'էինք ուզեր տեսնել մեր քաղաքային շրջանում :

Մերայնչ շատերուն այս մտածումը, որ իրենց ազնիւ զգացմանց թեւերը կը թըրթառայէր, ո՛ր ստիպան գոյութեան իրաւունք ունէր քննելու և անոնց մտքին ընդարձակ խորհրդածութիւններ ընելու ո՛չ ժամանակ և ո՛չ ալ պէտք կայ. անոնք կըրնային մտածել այս բաները, նկատելով որ նախ՝ Եգիպտոսի մէջ քանիցս հայ թերթի հրատարակելու ձեռնարկը եղած և իր սուղ մին մէջ նշնայած է Եգիպտոսի քանի մը հատեր իրենց գոյութեան առաջին օրէն իսկ ցոյց տուած են այնպիսի ընթացք մը, որ մեր « ոչ կարէ » ըսողներուն դիմադրեալ կան... անստիպան տաղանքը փայտաշար են Եգիպտոսի հայութիւնը չ'է խօսուած ատեն 20-30 սուրբ պիտոյի մը կարիքը կայ. Զորքորդ ըսողներ կային թէ՛ Ն. Վ. Նուպար փաշա իսկ չ'ցանկար եղեր որ հայ թերթ մը գոյութիւն ունենայ հոսպայ կարծիքը հաստատութեան մօտ չ'է սակայն... Հինգերորդ՝ եղած են խմբագրներ ալ, որ իրենց առաջին և երկրորդ տարեկանի թերթները քաղաքայինները մեծաւ մասով զանազան վերջ, կէս թերթով մը իրենց հրատարակող ուղղութիւնը մատուցած են ընթերցողաց, որոնք լուսագոյն համարէին թեւեւ և թէ մահազգ մը զրկուէր իրենց յետադայ վերադարձութեամբ :

« Հանգստեա ի տէր... Ընդ վճարումը » : Այս վերջին գէպերը մանրամասն, աւելի շատ յոյսը կ'աւելցնէր մեր « ոչ կարէ » գոռացող ստիպաններուն, որովհետեւ այդպիսի խեղճ ունէին մտածելու թէ այս ընթացքը կրնայ ներթափանց անհիշելի գոյացնել, և ներթափանց պակասը բարոյական դահիճն է իսկ բարոյականին զլխատուելէն վերջ՝ ամեն բան լնցած է... :

Ահա այն նկատումները, կարելի եղածին չափ սահմանափակ գծերու մէջ ընդհանուր մարդկութեան փոխանցած ազամանին մեղքին պէս, որչափ ալ յիմարական ըլլար այս : Բայց այսու ամենայնիւ պարտը մտածումները ըսյն գրած էին տկար մտքերու մէջ : մտքերը որոնք անգամ մ'ալ չ'էին կարող մտածել թէ՛ յարատե աշխատութիւնը կը գնէ մըցանակը :

Բաւ լիցի թէ ինքնագոյութիւն մը ընել ուզէր այս քանի մը սուղերով, բայց իրականութիւնը ծածկել և չ'խոստովանիլ ամեն պարագայի մէջ իր փաստները ունեցած է :

Ուրեմն փութանք բեկ թէ՛ վերջնական նկատումները որչափ ալ մասնաւոր նպատակի ճիշդեղ և որչափ ալ անստիպ ըլլային, իրենց սարսափազդեցիկ վերջնական գրած էին մեր քաղաքային առջև, որով մեր գործը կը գծուարանար, երբ մանաւանդ մեր մտքին առջև կը ներկայանային մէկ կողմէ գծուած հակառակորդներու վճռակար, ուրիշ կողմէ մը սե ծրարներու շուրջը, միւս կողմէ մը թեւեւեւ բաժանորդները իրենք կ'ըլլու հայերու մէջ բաւական ընդհանրացած սեփականութիւնը, և հազար ու մէկ նախատեսում և չը նախատեսուած գծուարութիւններ : Այս ամենուն յարթութեան մէջ պէտք էր փնտռել. որովհետեւ մեր առաջին թուոյն մէջ այնպէս կը խօսուածայինք թէ Եգիպտոսայնոց մէկ գլխաւոր ՊԱԿՍՍԸ լրացնելու համար կը ձեռնարկէր այս գործին : Ընդհանրի մը՝ որչափ նուիրական և աշխուհի և վեհ է, նոյնչափ ալ անաղ-նիւնեքու, նախանորդներու, հակառակորդներու, և յար քեռակներու մտքը կըրնայ գէպի յիշքն մագնիսացնել :

Այս էր Եգիպտոսի Մամուլի վիճակը, որի մասին կարգ մը գործէ անտեղեկ գրչակներ և նոյն իսկ իմբագրներ իրենց գրչին ներկայացած կարգ մը տեղի ու անտեղի նկատողութիւնները թղթի վրայ նետած են և անշուշտ դահուակութիւն մ'ալ վայելած, թերթի մը երկու սեփականորդ... Ընտած կամ սեցուցած ըլլանուն համար, « Հայ Մամուլ » վերնագիր իրենց ընթանչեղահարչ նախադասութեամբ : ու եթէ անոնց վրայ աւելցնենք գրաչար ու վարպետ պրոֆեսիոներու շարք մը անհարկի, անհեթեթ, անկապ ու անգոյն գիտողութիւններն ալ, այն ամեն ամեն գծարարութիւն իր կատարելութեան հասած կ'ըլլայ :

Այս ամենուն մէջ ուրեմն, երբ « Արշալոյս » երկամսեայ մը կը բուրբ, կը կարծենք թէ ամեն գնահատման արժանի է ներկեցէք որ մեր անհատներու շրջանը զոր սպասել որ դուք բնէք վերի մէկ երկու բառերը. որովհետեւ եթէ դուք բնէք, կրնայ ըլլալ որ « Արշալոյս » ին այդ անմեղ գովեստը տուած ըլլալու համար, իսկ գատողութենէ զուրկ և իմաստակ ըզեղները գրգռուին ու ելլին բերանուն գալանը դուրս տան, զոր օրինակ ջեխ... ցեւ բանութիւն... աղանդութիւն... վտանգութիւն... վաճառականութիւն... քայքայուած... կոտորուած... սոսա՞... խարուած... հալածուած... յոյս... սէր... ևն :

Բայց բուն ինքրէն չ'չեղինք այս գրական մանուկը ներսու հետեւելով. թեւեւ զուրք որ այնպիսիներն ալ ժամանակին հետ ճանչնալ կարենան իրենց իսկական բարեկամներն ու թշնամիները, ու մենք անցնինք երկու բառով բեկու թէ՛ ինչ բբա « Արշալոյս » և պիտի ընէ :

« Արշալոյս » ինչպէս թուեցինք այն մեղմացուցիչ պարագաները. որոնք գուցէ շատերուն անձնաթիւ ին ու պիտի մնային, իր ակամայ բայց աննշան թերութիւններու վը անգոյն շարժանակից իր ուղին և մշակեց հետեւեալ կարեւոր փորձառութիւնները :

Գնոյ մասին գիտողութիւններ եղան թէ տարեկան 60 զրչ. ուղ. ճարելով՝ բաժանորդները շատ բան կորսնցուցած կ'ըլ-

լան ձեռքէ գնողներէն և ստեպ այդ պատճառ բունեցին բաժանորդ գրուելէ խոյս տալու : Բայց չենք գիտեր թէ հիմա կ'ընչ պիտի ընեն երբ իրենց մի և նոյն վճարման փոխարէն պիտի ստանան « Արշալոյս » գրի թէ կրկին ծաւալով թերթ մը, որ կրնայ մոռցնել իրենց երկամսեայ զոհարութիւնը : Եթէ այդպիսիք պիտի անգամ ալ տարկեն թէ մեր ջոջանները (գրկաչափ) չ'բաւելուն համար չ'ենք կրնար ընդունիլ, տարկայ ալ նոր փորձառութեանց կարգը կը դասենք :

Իրենց տարեկանը վճարելու ատեն մէկ երկու գործուչ գեղջեղու չափ ժողովներու հանգիւղեցու « Արշալոյս » :

Տեսաւ չարակրտներ, որ անոնց միջիւնով մը իսկ նիւթապէս օգտակոր դատուելու թերթին հրատարակման, առատ առատ պոստալիստութիւններ ըրին :

Տեսաւ այնպիսիներ, որ բաժանորդ գրուելու համար եղած առաջարկի ըր 365 օր մտածելու պէտքը զգացին և ցուային այն է որ, ասոնք ամենէն շատ թերթէն ծառայութիւններ կ'սպասէին... :

Տեսաւ մարդիկ, որոնք գպրոցի պակերտաց գրատարակներուն վրայ գէրօտեղ անգամ գործածուելու արժէքը չունին, երբ հրատարակութեան մը ձեռնտու լինելու կը վերաբերի ինքրիւր : Եւ այս ամենը տեսնելէ վերջ՝ « Արշալոյս » յանձն առաւ գեղջեղու մը զոհողութիւններ ընել և վերջապէս օժտել Եգիպտոսը թերթով մը՝ որուն ՊԵՏՐՍՍԸ սենի :

Անպատ արագաններուն մէկ մտքը թուեցինք. պէտք է աւելցնել թէ՛ « Արշալոյս » ին այս համբերատարութիւնը, յարատեութիւնը, ուղղմամբութիւնը գէպի յիշքըն ձգեց նպատասար ուշադրութիւններ ալ : և այս անոր յատակութեան քայլերուն ամենէն առաջին տեղը կարելի է արձանագրել :

Աղեքանադրոյ Պատ. Թաղ. Խորհրդարանի գնահատումն էր այս, որ ամենէն շատ նկատելի պարագայ մ'է լուր մտածողներուն համար :

Ն. Վսեմութիւն Կարապետ Պէյ Ռէյ յիգեան, որ Պատ. Թաղ. Խորհրդայ Փոստալիստակետն է, իր և իր ընկերներուն ժողովրդագիտական զոհողմանց անխնայութեան մը մէջ յայտնեց թէ՛ Խորհրդարան ժողովրդի գիտացումներու համար իր որոշումներն ու ձեռնարկները, կ'աղէ թերթի մը միջոցաւ ստեպ տեսակցիլ անոր հետ և ուշադրութիւն պիտի ըլլայ « Արշալոյս » որ իր երկամսեայ գոյութեամբ կը հաստատէ թէ՛ աւելի ժողովրդեան սրտին մօտիկ կը գըտնուի : և անոր վտանգութեանը արժանապատ է :

Նորին Վսեմութեան այս պատուարքը յայտարարութիւնը լուսելէ քանի մը ժամ վերջ, գտնուեցան ուղղութիւններ-խելով ու մտքով — որ Պատ. Խորհրդայն այս ինքնաբերական ժողովրդագիտութեան արժէքը չը խօստովանելու համար, այդ որոշումը վերաբերեցին ստորագրելու Աղեքանադրեալեղած միջոցները ըրած մասնաւոր գիտումներուն : Բայց աւելին է որ հրատարակուող յայտարարութիւնը միջոցներով թէ՛ իրենց Թաղ. Խորհրդայն Առանցքաւոր, ամենակատարեալ ժողովրդագիտութեան է և արժանի

իրենց համարումին. միայն՝ եթէ բան մը կայ, այն ալ նորին Վսեմութեան չափազանց զբաղեալ վիճակն է, որ յայտնի արգելք մ'է զիրենք առանձին առանձին իրքով ընդունելով իրենց մով զբաղելու և կամ որ աւելի շատ հասանական կը պանենք : այդպիսիներուն մէջ իշխելու խօս հաճոյք մը կայ, որ երեւակայական հիւանդներու վերածելով զիրենք, ուրանալու կ'ստիպէ ձեռքնհաս և գործ օն մարմնից իրական արժանիքները :

Այս քանի մը միջանկեալ տողերը աւարտուել վերջ, որ մասնաւորապէս Աղեքանադրեալեղ մէկ քանիներու կ'ուղղենք, կ'աւելցնենք թէ՛ « Արշալոյս » ըր իր երրորդ շրջանը պիտի ամբողջայնէ նոր ուժերով և նորանոր կարգադրութիւններով, որոնք պիտի կրնան փոխարինել այն աննշան պակասները — թէ՛ և անմայ — որոնք սակէ առաջ « Արշալոյս » ին մէջ նշնարուած են մեր կողմէ :

Իսկ ինչ ըսենք այն միջոցով ընթերցողներուն, որոնք իրենց համար անօր չ'են սեպիլ այնչափ մեծամեծ զոհողութիւններու արգիւնքը վայելելու առանց ու է փոխարինութեան մը :

Հոս աւարտելով մեր տեղեկաբերը, միշտ կը յուսուք թէ՛ մեր յուսալիցի մտքը պարագայով անխնայութիւնները պիտի վայելենք, յետ այսու ևս շարունակելու մեր լուկրած գործը, որ այժմ՝ ինչպէս կը տեսնուի, կրկնակի աշխատութեան, չափազանց զոհողութեան և նոյնչափով ալ նիւթական ու բարոյական օժանդակութեան պէտք ունի :

Ե. ԹՈՐՔՍԻԱՆ

ԿԻՊՐՈՍԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՅՈՒՐՁԸ

Վերջապէս հասարակութիւնը երջանկութիւնն ունեցաւ կարգալու « Կիպրոսի սպանդանոց » ին շարունակութիւնը, որ — ոճի և շարտարութեան մի փոքր փոփոխութեամբ շարունակութիւնն է միանգամայն մի և նոյն սրամտութեան, մի և նոյն նախաձեռնարար գործունէան, յաւելումով ձր նախատինքի մը ուղղուած առ Գեր. Սարաճեան վարդապետ զոր կուզէ նկատել իբրև կեղծապատիր :

Արգարե իր փաստայնագրութեան այս երկրորդ մասին մէջ, ընդհանուր դատախազը իր վայելութիւն յառաջ կը բերէ վերոյիշեալ կրօնատարին կողմէն առ Տիկին Գուտրէթ Գազանճեան ուղղուած նամակէն փոքր մաս մը : (Հետաքրքրները կրնան այդ նամակը կարգալ « Նոր-Օր » ի 96 թուոյն մէջ : Ի՞մ կողմէս ալ այս սեղանը ձրիւրար) հաստատարիմ իմ առաջնական խօսքիս, որ էր դատախազին կողմէն ընտրուած փաստերով միայն զբաղել, ու յս անգամ զարձեալ իրեն պիտի հետեւի՞մ առանց վարանելու :

« Կիպրոսի սպանդանոց » ին տաղանդալի հեղինակը արգէն հետեւեալը արտաբերած էր որտեղեղոտ ձայնով մը. « արգեթօք Որդանոցի հայրանամա՞ Տեղաւթիւնը իր այսքան ծանրակիւն պատասխանատուութեանը մէջ պիտի կրնայ արգարացնել (ինք) զինքը « Երբէք » : » Եւ ինչպէս :

Վասն զի և Հայր Սուրբը իբրև օսկան Տեսչութեան չուրանար Լեւոնին ապուսկ կերած ըլլալը ոչ ալ խոհարարին սենեակը պատկիրը մինչև իսկ կը յայտարարէ թէ՛ Լեւոնին կրած պատիժները հասնումարար իր գարծած յանցանքներուն խիտ թեթեւ են . ա՛լ հարկ չիկայ վրայաբեւեռնելու իր զործած յանցանքներուն խիտ թեթեւ են . ա՛լ հարկ չիկայ վրայաբեւեռնելու իր զործած յանցանքներուն խիտ թեթեւ են . ա՛լ հարկ չիկայ վրայաբեւեռնելու իր զործած յանցանքներուն խիտ թեթեւ են . ա՛լ հարկ չիկայ վրայաբեւեռնելու իր զործած յանցանքներուն խիտ թեթեւ են .

Տխուր բառը անշուշտ պատասխանելու համար է անցիկն եւ անխորհուրդ բռնութիւնը, զորոնք Գերագադարը գեղեցիկ էր նամակին մէջ . «Ձոր ինչ կա՞նք զի արասցին ձեզ մարդիկ . . .»

Արդէն տեսնուեց թէ ինչ կ'արժեն կըրկըրանք թափել . հարուստ ճերմակեղէն փոխել, կենս . Հոս մէջ բերուած հատուածին մէջ ուրիշ նորութիւն մը չկայ, բայց միայն փաստաբանական կնիքադրութիւն մը . «Քանի որ կ'ընէ ընդհանուր գաղտնաբերումը ամբաստանութեան մէջ մարդ նոյն իսկ Հայր Սուրբին խոստովանութեամբ կը վաւերացուի, պէտք է որ մնացած մասն ալ իրաւ եղած ըլլայ .»

Մտնաբերութիւն՝ որուն գլխին է հակադրել հետեւեալ աւելի հաւանական կնիքադրութիւնը . «Հայր Սուրբը կը խօսի գարդախանին գործած յանցանքներուն վրայ, զոր վերջինը լուսութեամբ կը սքողէ արդք բանի կը ստէ իր յանձնաքնն խնդրութեան մէջ .»

Ձեռք գրութիւն թէ փաստաբանական կրօնը ըստիւլ այսպիսի եղբայրացութիւն մը . ինչ որ ալ ըլլայ ի նկատի առնելով որ կըրկըրանքի եսլոյնի ամբաստանութիւնը փճացած է, մարդ կրնայ սակել լիտասօրէնքի ըսել թէ՛ Որբանոցին Տեսչութեան Գեր. Նախագահը իր վերջինիս նամակով եղեւութիւնը կը պարզէ ինչպիսի որ է . Բաւական է՝ առանց կանխամտածութեան կարգաւ այդ գործութիւնը, անկեղծութեան շնորհ գտնելու համար հոս .

Այսու հանգրծած միջադէպին այս մասնագէտը աւելի անձնական հանգամանք ունենալուն, կը ձգենք որ Գեր. Նախագահը ինք խօսի, եթէ յայտնար գտնէ .

Իրաւունք ունի՞ր, փաստաբան էֆէնտի, իրաւունք ունի՞ր . բայց եւ այնպէս բան մը կայ որ դրուես չ'մոռնիր .

Ինչո՞ւ թան, քրիստոս ձեր յարգումը .

Սա թէ՛ Գայագաղտնի լսած ըլլալը դուք ինչպիսի գլխացաք . Լուսնին՝ ըր բնի ձեզի թէ նոյն իսկ վրդէն լսեցիք .

Այս հարցումները նորոյ մաստաճութեան մը մէջ կը ձգէին Դուկաս էֆէնտին, որ չէր գրտեր ինչպիսի մեկնելու Լուսնային պարտաւորութեան մը մէջ նետած հարցումները եւ անտարբեր

նենալուն, կը ձգենք որ Գեր. Նախագահը ինք խօսի, եթէ յայտնար գտնէ .

Գերագադարը իր գաղտնաբերումն այս եղանակով չ'եմ կարծեր որ օրինակելի հանգրծանայ և այն բնօրինակէօրին, որուն նմանիլ չ'եմ ուզեր . կ'ըսէր .

Բայց չ'երկարենք .

Յօդուածին մնացած մասը աշխարհի հին և նոր մանկավարժութեան, ե՛ մասնաւորապէս Արեւմտեայ Որբանոցներուն վրայ հակիրճ և իմաստալից տեսութիւն մ'է, որ մեզի կ'ազատուցանէ թէ՛ և կ'արտօսի Սպանդանոցը աշխարհի գրեթէ միակ . . .

Իրաւ . կ'ըսուի որ աշխարհն աշխարհ է անտեղիակներուն, որոնց կը հանդիպինք մէն մի քաղաքիսին . բայց և այնպէս անկարելի է որ մարդ չի սրանչառայ և քիչ մալ չի զայրանայ, երբ այն միջոցին, ուր կը կարծէ իր գրագրին հարուածել անխնայ իրեն լուր կը արտի թէ ինքզինքը կը յոջօտէ . կարծեմ անտեսանալի Նասրետին խօսան խօսած է ձեռքի վրայ թառած մարդու մը վրայ որ իր նստած ճիւղը կը կտրէ .

Ինչ որ ալ ըլլայ սա անժխտեղէ է որ յօդուածագրին իմաստասիրութեան այս անտեղիակ հետեւութիւնը, որ հակառակ իր կամքին գրչին ծայրէն խուսափած ըլլալ կը թուի, կրնայ ի պահանջել հարկին իւր մեղմաւորութիւնը .

Արժանաւորելու հարցում մ'ալ կ'ուղղէ . «Որբանոց մը իրեն յանձնուած որբ բռնի վար գնելու իրաւունք ունի՞ր, բանի որ ծընողը ետ կը պահանջեն . Այնքան դժուար չ'է պատասխանել այս հարցման, բայց նկատելով որ ամբաստանագրին գտնուէ, առայտմ հարկ չ'եմ տեսներ յայտնուած փափաքը դահլիճելու և կը փութամ հասնել եղբայրացութեան .»

Վերագադարով, կ'ըսէ Սպանդանոցին ծնողը, մեր Որբանոցներուն և ի մասնաւորի կ'արտօսի Որբանոցին որուն վրայ է մեր խօսքը, կ'ամբաստանենք ո՛չ միայն Որբանոցի Տեսչութիւնը, այլ և կ'ամբաստանենք Պատ . Խնամակալութիւնը ո՛ր իր ընտանիքները մէջ կրէքք գիտակցութիւն ունեցած չ'է . կը պահանջենք որ քննութիւն մը կատարուի հրապարակուած իրողութիւններուն վրայ . . . Եւ Եւ .

Ինչպէս կը տեսնուի, մեր ընդհանուր գաղտնաբերումը, որ մինչև հիմայ միմիայն կ'արտօսի Որբանոցին վրայ կը խօսէր - խղճի՞ր խայթ թէ՛ բոլոր գայթ - յանկարծ և մեր Որբանոցներուն » վրայ խօսած կը տեսնէ ինք .

Կարգ մը անձեր ալ կ'ըսէին խոսքի քիչ և աղաքը չուարեցնելու արտուր պատշտով .

Շատեր, դուրսը եղած արտաճանութիւններէն ներքինուած, կ'երթողէին որ հրապարակաւ քննութիւնը շատ անոյալով պիտի անցնէին, այդպէս մտածողները սիրուն յուսախաբութիւն մը ունեցան . Ձեռք յաւակներ յայտարարել թէ վարձարանը կատարելութեան գէնիթ հասած է, բարեկարգութեան արժանի շատ մը կէտեր կան ապահով . Լեզուներու ճիւղը բաւական յաջող և ինչ ինչ լեզուներ մինչև իսկ փայլուն անցան . Գրեթէ իմանց ճիւղը, և արտախոյ գրաստներ, եւ մասնաւորապէս աշակերտաց ընդհանուր կարգապահութիւնը զօրացրին . պէտք կայ . Սրբազան Առաջնորդը արդէն իր սպաւորութիւնները գրաւորապէս հարգում է պատակեցող և թագ . ինքնօրբը

—Բոլորովին իրաւացի է ձեր գիտողութիւնը, սխիտօր ձեր յարգում . Գայագաղտնի այս անտեղիակալի պատասխանութիւնը զիս ալ կ'անհանդիսացնէ . հետեւաբար ստիթէն օգտուելու, և մեր փաստաբաններն ազատութիւն ու կեանքը յաղահովենք .

Փաստաբանի մը կողմէն բուռն ըլլալուն հակառակ բոլորովին փաստաբանական չ'էր այս պատասխանը . բայց կ'երեւայ թէ բաւական եղաւ համոզել ձերոնին, որ այնքան ձգելով այն տեսակ մը կատարելութեան հետ, որուն հետեւած էր մինչև ան այն աստի, ազատութիւն պատասխանեց .

—Լաւ, փաստաբան էֆէնտի . բայց միջոցներ ունի՞ր ձեր նպատակը գործարդելու .

—Անչուչա, սխիտօր ձեր յարգում .

—Կրնամ գիտնալ թէ ո՞րտեք են .

—Ամենայն սիրով կը փութամ պատասխանել . դուք ինձի կը յանձնեք քեռայրս, զոր ես ապահով տեղ մը կը պահեմ մինչև որ դայն քաղաքէն հանելու յարմար տեղ մը ներկայանայ . Այս կերպով թէ՛ բարե գործ մ'ըրած եւ թէ՛ կատարելութեան հետ գործ ունենալու վերջնական զձեզ ազատած կ'ըլլաք .

—Սա չ'ըրուէ, փաստաբան էֆէնտի . ցաւօք սրտի կը յայտարարեմ որ՝ մեր խօսակցութեան սկիզբէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով կը մտնէք ճամբու մը մէջ, ուր ես չ'եմ կրնար ձեզի հետեւիլ .

զինքը . Ի բաց առեալ այս նշանակալից երկրորդ կամ քառասորդ մեղմաւորութիւնը պարագայն, իրեն կը ձայնակցի՞ր քննութիւն պահանջելու խնդրոյն մէջ .

Այս անհրաժեշտ պէտք մ'է որ ձեռնհաս իշխանութեան մը միջոցաւ հրապարակուի թէ կ'արտօսի ազգային հաստատութիւնը Որբանոց է թէ Սպանդանոց (բարոյագիտ անտարակոյս) . Տեղ ունի Այդպիսի կան գաղտնաբերութիւն վճիւր միայն կրնայ բարեփոխել այն ապահովութիւնը, զոր կ'արտօսի Սպանդանոցը թաղուց խել մը միտքերու մէջ, ոչ թէ մտացածին կղզիքանքի ետինի, այլ իբր ընդունուած կանոնագրի մը հետեւող կրթական հաստատութիւն - Որբանոցին ընդհանուր վիճակին տեսակէտով .

Յ . Գ . Առ Որբանոցի անն .

Գիտեմ որ պատասխանն շատ լծերի է, բայց ամեն բան գրուելով չ'է որ հատկաւ լու է . այսու հանգրծած եթէ հարկ ըլլայ անշուշտ պիտի արդարացնեմ ըստ կարելուցն .

Յ . Գ . Առ Որբանոցի անն .

ՆԱՄԱԿ ԱՂԵՔՍԱՆԳՐԻԱՅԷՆ ՄԵՐ ՄԱՍՆԱՌՐ ԹՂԹԱԿՅԷՆ

Աղերսանորդիս Աղգային երկուս վարձարանի քննութիւնները նախընթաց շարժու աւարտեցան . Բաւական թուով ծնողք եւ հետաքրքրիչներ գրեթէ ամէն օր ներկայ գտնուեցան հարցաքննութեանց . Սրբազան Առաջնորդը որ ո՛չ մէկ քննութեան փակցուց . Թագ . ինքնօրբը և Հոգաբարձութեան կողմէ խողիքը ստացած էր իր սպաւորութիւնները հարցողու այդ պաշտօնական մարմնոց, զի ինքնօրբը անգամ ամենամեծ մարդ ճամբորդութեամբ քաղաքէս բացակայ եւ Հոգաբարձութեան միակ անգամը իր եղբոր բացակայութեան պատճառաւ ծանուց պէս զբաղեալ ըլլալով՝ չպիտի կրնային ներկայ գտնուիլ քննութեանց .

Կարգ մը անձեր ալ կ'ըսէին խոսքի քիչ և աղաքը չուարեցնելու արտուր պատշտով .

Շատեր, դուրսը եղած արտաճանութիւններէն ներքինուած, կ'երթողէին որ հրապարակաւ քննութիւնը շատ անոյալով պիտի անցնէին, այդպէս մտածողները սիրուն յուսախաբութիւն մը ունեցան . Ձեռք յաւակներ յայտարարել թէ վարձարանը կատարելութեան գէնիթ հասած է, բարեկարգութեան արժանի շատ մը կէտեր կան ապահով . Լեզուներու ճիւղը բաւական յաջող և ինչ ինչ լեզուներ մինչև իսկ փայլուն անցան . Գրեթէ իմանց ճիւղը, և արտախոյ գրաստներ, եւ մասնաւորապէս աշակերտաց ընդհանուր կարգապահութիւնը զօրացրին . պէտք կայ . Սրբազան Առաջնորդը արդէն իր սպաւորութիւնները գրաւորապէս հարգում է պատակեցող և թագ . ինքնօրբը

—Բոլորովին իրաւացի է ձեր գիտողութիւնը, սխիտօր ձեր յարգում . Գայագաղտնի այս անտեղիակալի պատասխանութիւնը զիս ալ կ'անհանդիսացնէ . հետեւաբար ստիթէն օգտուելու, և մեր փաստաբաններն ազատութիւն ու կեանքը յաղահովենք .

Փաստաբանի մը կողմէն բուռն ըլլալուն հակառակ բոլորովին փաստաբանական չ'էր այս պատասխանը . բայց կ'երեւայ թէ բաւական եղաւ համոզել ձերոնին, որ այնքան ձգելով այն տեսակ մը կատարելութեան հետ, որուն հետեւած էր մինչև ան այն աստի, ազատութիւն պատասխանեց .

—Լաւ, փաստաբան էֆէնտի . բայց միջոցներ ունի՞ր ձեր նպատակը գործարդելու .

—Անչուչա, սխիտօր ձեր յարգում .

—Կրնամ գիտնալ թէ ո՞րտեք են .

—Ամենայն սիրով կը փութամ պատասխանել . դուք ինձի կը յանձնեք քեռայրս, զոր ես ապահով տեղ մը կը պահեմ մինչև որ դայն քաղաքէն հանելու յարմար տեղ մը ներկայանայ . Այս կերպով թէ՛ բարե գործ մ'ըրած եւ թէ՛ կատարելութեան հետ գործ ունենալու վերջնական զձեզ ազատած կ'ըլլաք .

—Սա չ'ըրուէ, փաստաբան էֆէնտի . ցաւօք սրտի կը յայտարարեմ որ՝ մեր խօսակցութեան սկիզբէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով կը մտնէք ճամբու մը մէջ, ուր ես չ'եմ կրնար ձեզի հետեւիլ .

—Ինչպիսի, ինչ ըսել կ'ուզէք, հարցուց Դուկաս էֆէնտի՞ր ապահով .

—Եթէ ձեր միտքը զիս համոզել է որպէս զի հրապարակուած ձեռքս ինկած իմ մէկ նախատեսիս օձիքը ձգեմ, կամ զի՞նք նպատակացող վը-

այսմէն իսկ լուրջ միջոցներ ձեռք առած է յառաջիկայ տարեշրջանին մէջ վարձարանը աւելի իր կողմին համապատասխան վիճակի մը վերածելու համար .

Որտեք որ ուղղամտօրէն վարձարանի արդի վիճակը ուսումնասիրել կ'ուզեն՝ եւ գաղափար մը կազմել այս արտուած քննութիւններէն, պարտաւոր են բազմապատկեան գնել անցեալ եւ նախընթաց տարուած քննութիւնները այս տարուածներուն հետ . այդ կողմանակ միայն կարելի է քննադատութեան կնիքակալ վարձարանին հիմնական կարգութիւնը .

Անցեալ տարի Տնօրէնը բնաւ քննութիւն կատարել չուզեց . որովհետեւ իր հիւանդութեան պատճառաւ չարախնդրով վարձարանէն բացակայ գտնուած ըլլալով՝ ժամանակ ունեցած չէր իր գտնելը կրկնել առ և հետեւաբար կը վարձարան որ իր աշակերտները փայլուն քննութիւն մը չի տան . Մասնաւոր քննութիւնն անուանակ սակ տեսակ մը գաղտնաբերութիւններ կատարուեցան որոնց ինք միայն ներկայ գտնուեցաւ . իսկ իր աւանդու գտնելու եւ ոչ իսկ իր պայտանակիցները հրաւիրեց . Այս իրողութեան հանգիստ չեմ կարող վարձարանի այս տարուած վիճակը բազմապատկեան գնել անցեալ տարուածներին հետ, զի անցեալ տարուածը չ'ենք գրտեր . Գալով նախընթաց տարուած վիճակին, այս տարուած քննութիւնը՝ իրենց ամբողջական հանգամանքով յոռեղոյն վիճակ մը չ'էին ներկայացնել . Եթէ նախընթաց տարին, կրկնութիւններու բացատրել ուժով մը, մէկ երկու ճիւղեր փայլուն էին, այս տարի ալ տարբեր ճիւղեր մասնաւոր մայրիկի իրողուն և արտաբերելու ալ աւելի փայլուն անցան և ընդհանուր գոհունակութեան արժանացան .

Նկատել պէտք է որ նախորդ հոգաբարձութեան օրով, ֆրանսերէնի եւ արաբերէնի պէս կարեւոր իրողունը վարձարանի ծրարքէն դուրս թողուած էին . Այժմ այդ երկու լեզուներն ալ կարող ուսուցիչներու ձեռամբ կ'ուսուցուին և համեմատաբար քիչ ժամանակով մէջ բաւական աղէկ արդիւնք տուած են .

Աղջկանց վարձարանը յանձնուած է Տիկին Արմաւենի Միլաստանի խնամող . նախկին Տեսչուհի Կոլոզյանը Տիկինացի վարձարանին եւ միւս մեր ամենին շատ աչքի զարնող վարձարանիներէն, որ շատ կարճ ժամանակամիջոցի մէջ իր կարողութեան սպառնոցը տուաւ արդէն և որու պաշտօնավարութիւնը ընդհանուր գոհունակութեան պատճառով է .

Թագ . ինքնօրբը այժմ կը փափաքի գրտութեան օրով, ֆրանսերէնի և արաբերէնի ինչպէս և մասնաւորապէս կրթութեան մասնաւոր ոյժ տալու խիտ միջոցներ ձեռք առնել վարձարանի մէջ կարգապահութեան ողին ներմուծելու, որ նախորդ տեսչութեան թոյլատու եւ գէշ մարդ չ'ըլլալու » քաղաքակրթութեան իրական շատ սկիւրագած է . Այդ կարգապահութեան սկիւրանալուն հետեւանքն էր այն տխուր տեսարանը զոր վանդի պատանի մը պարզեց քննութեանց վերջնականութեան հրապարակելով քննադատել իր ուսուցիչները որոնց արժանիքը գնահատել կարեւարու համար տակաւին շատ տարբեր գրտակցան մայրեցնելու պէտք ունի ինքը . բայց պատիժի պակասը տեսակ մը անխը-

տանդէ մ'ազատեմ — այն ալ զիս և իմ սիրելիներս վատնելով — այդ անկարելի է եւ ուրիշ ոչինչ կրնամ պատասխանել ձեզի բաց միայն սա խօսքերը . Երթաք բարով, փաստաբան էֆէնտի, ես ձեզի նման բարեխէր չ'եմ . ես կ'ուզեմ վրէժ լուծել . ալ լացող աղքատի վրէժ . հետեւաբար չ'եմ կրնար ձեզի նամակաւ գրտելու . ուստի, երթաք բարով .»

—Մ'ա, խորհեցաւ Դուկաս էֆէնտի, ահա երեցաւ պոչը այն մասնաւոր նպատակին, զոր երկի գրչեր այս ձերուներն իմ սիրելի քրոջի կ'ըսէր թէ ունէր իր ամուսնոյն մասին . վրէժ - խնդրութեան նպատակ . Բայց միւս կողմէն ալ ինձի կ'ըսէ թէ « աղքատի վրէժ » լուծել կ'ուզէ . այսինքն իմ ընտանիքս ձեռքս . եւ որովհետեւ ես ալ արդէն գայն գնելու նպատակաւ եկած եմ, հետեւաբար կրնամ գործը իբրև կարգապահուած նկատել . Այս բացայայտ միջոցը, որոնցով գտնուած ճամբեցուց եւ զիս արեւն քրտնիքի մէջ խօսեց . Նախկինը լինեցի, վասնզի ժամանակն ալ կ'ըստպէս Գիտնալու գոհացնելով մարդուն արժանանք . մնացածը ջուր խմել մ'անգամ չ'ապով . . .

—Ըսածս կարծեմ լսեցիք . այնպէս չէ՞, փաստաբան էֆէնտի, հարցուց ձեր յարգում .

—Այո՞, այո՞, սիրելի սիրելի ձեր յարգում . լսեցի և ձեր պայմաններուն կ'ապուսեմ .

(Շարունակելի)

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ANCH' IO SON UOMO

(ԵՍ ԱՆՍԱՐԻ ԵՄ) (17)

Ը .

—Ինչ ըսել է չ'է՞ք զիտեր որ Արգար ազան քեռայրք է .

—Ձեռք է . ուրիմն ձեր քրոջմէն լսեցիք, այնպէս չ'է .

—Ձեր այդ հարցումն աւելորդ է, Սինեօ ձեր յարգում — պատասխանեց Դուկաս էֆէնտին, ներքնապէս ծաղրելով իր խօսակցին միամտութիւնը, եւ միեւնոյն ժամանակ վատար ըլլալով որ վարդուհիներն հետ ունեցած բանակալը յայտնուած չ'էր .

—Բայց վրդ պէ՞յր ո՞րքէ՞ս լսեց, հարցուց Իսալացին, տեսակ մը յամարութեամբ .

—Սինեօր ձեր յարգում, կը կարծէ՞ք որ կատարութիւնը իր լրտեսները չ'ուներ .

—Իրաւունք ունի՞ր, փաստաբան էֆէնտի, իրաւունք ունի՞ր . բայց եւ այնպէս բան մը կայ որ դրուես չ'մոռնիր .

—Ինչո՞ւ թան, քրիստոս ձեր յարգումը .

—Սա թէ՛ Գայագաղտնի լսած ըլլալը դուք ինչպիսի գլխացաք . Լուսնին՝ ըր բնի ձեզի թէ նոյն իսկ վրդէն լսեցիք .

Այս հարցումները նորոյ մաստաճութեան մը մէջ կը ձգէին Դուկաս էֆէնտին, որ չէր գրտեր ինչպիսի մեկնելու Լուսնային պարտաւորութեան մը մէջ նետած հարցումները եւ անտարբեր

կեցուածքը . Սակայն այս տեսակ մտածումներու նուիրելու ժամանակ չ'ուներ, Վրդ Պէճէթ պէյին խոստացած էր կէս օրին մեկնելու . ուստի պէտք էր խնդրել վրդային այն նպատակներ կերպով, զոր յայտնած էր զինչերային մեծախօսութեան մէջ . Հետեւաբար ձեր յարգումն պատասխանեց .

—Սերբի սինեօր ձեր յարգում, այդ մասին մանրամասնութեանց մէջ մտնել խիտ կ'երկարաձգէ մեր խօսակցութիւնը . Առ այժմ բաւականացնէ ինչպիսի պատասխանը կրնամ տեսնելու . Սպանդանոցը իր

ԳՐԻՔԵՐ ԵՒ ԹԵՐՔԵՐ

Ամերիկացի մեր ազգայնոց կը ծանուցուի թէ՛ Երբորդ տարեշրջանի սկիզբէն « Արշալոյս » ի Գործակալութիւնը ստանձնած են ի Շէր-պակո, Մ. Մ. Գարակապուտեան իւր ընկ. որոնք բացի « Արշալոյս » էն՝

Բաժանորդագրութիւն կ'ընդունին նաև հետեւեալներէն՝ ԱՆԱՀԻՏ, ազգային, դրական եւ գեղարուեստական ռամաթիթի, տարեկան բաժանորդագրին տարար 2:

ԳՈՒԹԱՆ, հարգէս հողագործական եւ ճարտարաբանական, որ կը հրատարակուի փարիզի մէջ ամիսը մէկ անգամ: Տարեկանն է՝ 3. ճանապարհածախսով միասին:

ԱՐՄԱՐՍ մեր միակ չին կրօնական Ամսագիրը՝ որ կը հրատարակուի Ս. Էջմիածինը, Տարեկանն է՝ մէկ տարար միայն:

Նամակադրոշմ կ'ընդունին, երբ ապագրանքը 50 սէնթ եւ պակաս է, իսկ առկիւն համար պէտք է դրամ դրկի Money orderով եւ կամ registeret նամակով, Յաշնարարութիւնները կանխիկ կը կատարուին:

Տեղեկութիւններու համար գիտել՝

M. M. KARAGAVOORIAN et Co. 61 West Huron St. CHICAGO III

ՀԱՅՎԱԿԱՆ ՊԱՆԴՈՎ

ՕՓԷԼ ՀԱՅԻ ՏՈՒՏՈՒՄ

Շատր-էլ-Պարիս Կոտրոյ

ԱՂԷՔՍԱՆԻՐԱՒԱ

Կանխիկէն եւ եղիպտոսի բոլոր արուարձաններէն օգտւորութեան եւ մեկնուածի պատճառաւ Աղէքսանդրիա եկողներուն կը ծանուցանենք թէ՛ առանց վարանելու կրնան դիմել մեր պանդակը, որ մաքուրութեան, ապահովութեան եւ օգտակարութեան տեսակէտով եւ մանուսաւոր ծրարակաւ կայ դիրքով միակն է Աղէքսանդրիայ մէջ:

Օգտւորութեան համար ընտանեօք Աղէքսանդրիա եկողներն, ամսական վարձքով եւ դիւրամատչելի գնով պիտի կրնան հանդատուէա եւ ծովահայրաց սեւեակներ եւ ի հարկին արարքընան մը որամադրելի ունենայ:

Աղէքսանդրիայ Հոյկական պանդակը գալ փափաքողներն երկաթուղոյ կայարան հասնելու ատեն, պէտք է ուշադրութիւն ընեն մեր թարգմաններուն կարծիքին վրայ գտնուած « Պանդակ Հաճի Տուտուի » յատկանշանին:

ՄՍԻՐ ՊՈՂՈՍԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ

ԱՐՄԱՐ ԼԱՅՅ

ԼՈՆՏՈՆԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1843

Բացարձակ ապահովութիւն. — Չափաւոր ապահովագրին. — Ապահովագրի հնութեան համաձայն շահու առաւելութիւն. — Իրաւանց պահպանութիւն ապահովագրի վերաբարձայ յապաղումի պահուն. — Չափող պարագաներու մէջ անմիջական հաշուեխարքարութիւն. — Շահու բաժանումը ամեն Հինգ ՏԱՐԻՆ մէկ անգամ:

Ս. ԼԻՅՈՍԱՐ

Ընդհանուր ներկայացուցիչ եղիպտոսի

ՏՐ. Ա. Յ. ԳԵՐԷՍԻՍԻՅԱՆ

Իր գլխիքը Ետրա Գլոս-Պէէն փոխադրած լինելով ի Տահէր, Ետրա Պիրքէթ-էլ-Բաթըր, Ֆրէնքելու վարժարանին դիմաց, կը ծանուցանէ իր արդոյ յաճախորդաց որ յետ այսու իր խնամոց պէտք ունեցողներն հաճին դիմել վերոյիշեալ տեղը ուր կը գտնուի կէս օրէ առաջ ժամը 9-11 եւ կէս օրէ յետոյ 3-5:

ԿՕՇԱՎԱՐ

Գ. ԵՒ Յ. ՊԵՐՏԻՐԵԱՆ ԵՂԱՐԱՐ

Պաղար-Մարտի քիւ 39

Կ'ուզէ՞ք ունենալ հմուտ վարպետի ձեռքէ կըլած ֆրանսական նորաձեւութեանց համապատասխանող, սոքերը կոշտերու յիււերէն աղատ պահուցիչ եւ դիւրացի կոշիկներ:

Գլխիքէ՞ք ի Պաղար-Մարտի թիւ 39 խանութին մէջ հաստատուած Պէշրեան եղբարց, որոնց գործածած ապրանքներու տոկոսութիւնն եւ ձեւերու մասին ունեցած հազարավոր ամեն տարակոյտէ վեր է: Պէշրեան եղբարք իրենց յաճախորդաց ընթաց յանձնարարութիւնները փութով եւ մեծ խնամով կը պատրաստեն: Բու է միայն մէկ անգամ դիմել իրենց. ապահովագրէ մնայուն յաճախորդ պիտի լինիք:

ԳԱՌԼՕ Մ. ՊԱՍՄԱՆՃԵԱՆ

ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ

ՕՓԷԼ ՄՍԵՔԵՐԱԹՕ ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԻԱ

Պատիւ ունինք ծանուցանել արդոյ հասարակութեան թէ վերջերս հաստատուած ըլլալով հրատարակի, կ'ընդունինք եւ կ'ստանձնենք ամեն տեսակ եւ ամեն ազգի ապրանքայ յանձնարարութիւնը, ինչպէս ժամացոյցի, դո՛ւսրիկի, արեւելեան եւ եւրոպական զանազան տեսակ գունաւոր եւ ճերմակ քարերու, Փօյճիկիական Ֆոնօկրաֆիներու, ինչպէս նաև գրուած եւ անգիր խոզովակներու. — գովան. — (մեծաբանակ). եւրոպական նրբաճիւս կողովակներու եւ հոսեղենաց կապիչ:

Մասնաւորապէս համաձայնած լինելով Պօյճիկ Անտէրիկ (Մարտիրոս Պէշրեան) աւան հետ, որուն ապրանքները մեծ գնահատման արժանացած են նոյնպէս եւրոպական հրատարակաց վերայ, միշտ ի միջի ունինք յիշեալ ճանրածանօթ ամեն ամեն տեսակ ապրանքները, ինչպէս Re-producteur Andelib (Ֆօնօկրաֆի ասեղ) որ անմրցելի է հրատարակին վրայ, եւ Փօյճիկիական Ֆօնօկրաֆիներու ներկայացուցիչ Մ. Պասաճեանը որ քանակազան ապրանքայ եղած է:

Մեր արտադրութեան ամէկ ունինք Անտէրիկ գործարանին զանազան նուազներն. ինչպէս Մանսոյին, Գաննի, Ռոք եւն. եւ Ֆօնօկրաֆի համար ստեղծական եղբայրակներու վրայ չափունած հին եւ նոր վարպետ կրթողներու ընտիր Գովակներ:

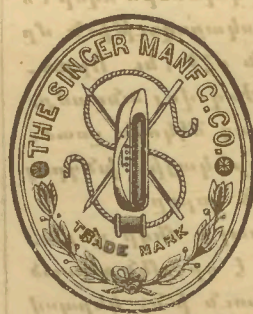
Կ'ստանձնենք հատարել Մարտիրոս ամեն տեսակ գործողութիւնը փութով եւ չափաւոր փոխարինութեամբ: Կը գտնենք զանազան երկրներու փոխանակ սքեր: Բաց ասոր ընկերութիւնս Լքնտոնի, Պօլսոյ, Գանի, Ետրա, Ետրա եւ Երուսաղէմի մէջ թղթակիցներ ունենալով, կ'ստանձնենք անդերուն համար ամեն տեսակ ներածում եւ արտածում: Մեր հասցէն է CARLO M. BASMADJIAN et Cie. Okelle Monferrato Alexandrie

ՍՒՆԿԵՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ԱՂԻՍ ՆԵՐԿԱՅՍՏՈՒՅԻՉ Ժ. ՆԱՅՏԻՆԵՒԻՐ

Պալատի փողոց. Խաչնէտարի սեփականութիւն, Պրիմօլ Սթէյլի ճեղք լցմաց, Կաթէ Տը Լա Պարիս կից: Հին եւ նոր ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲՈՒՐ ԲԱՂԱՔԵՐՈՒՆ ՄԷՉ 6500 ՄԱՍԵԱՒԻԳԵՐ ՈՒՆԻ Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կորի մեքենաները ՍԻՆԿԵՐ ներն են եւ ստացմէ մինչեւ. ցարդ 17,000,000 ծախուած է:

ՍԻՆԿԵՐ ՄԵՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ Փարիսի 1900 ի Տիեզերական արտադրանքի մեջ ստացած է: ՀԱՅՔԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՄԻՑ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԿՈՒՆԻՐԵՆ ՀԱՅՔԱՅԹԻՉ Ե. Բ. ՆՏԻՎԱԿԱՊԵ ՏԱՆ Ձեր գտերը եւ նորոգութիւններ, ՍԻՆԿԵՐ մեքենան յից համար, յաճախորդաց տուններուն մէջ: Վճարմանց Դիւրութիւն Փոխանակութիւն Պրիմօլ Սթէյլի եւ նորոգութեան ամեն կարգի Մեքենայից

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԵԱՐԱ ԱՊՏԻՒԼ-ԱՁԻՉԻ ՄԿԻՉԱՐ Օսմանիյե Դեղարանին դիմացի փողոցին մէջ 2 ԲՍՍԵԱԼ 1 ՍԱՅՐՍ 1900 ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԵՆ Ե. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

ՏՀԻ ՄԻԶՈՒԱԼ ԼԱՅՅ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԵՆ ՀԱՐՈՒՍԵ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐԸ ԵՐԱՇԱԿՈՐԵԱԿ ԴԱՄԱԳԼՈՒԻ 1 ՄԻԼԵԱՐ 563 ՄԻԼՈՆ Ապահովագրեալներուն կը բաժնէ անենէն աւելի շահարձինները: Ապահովագրեալներուն արգէն վճարած է կամ ի նպաստ իրենց գումարած է 3 ՄԻԼԵԱՐ 480 ՄԻԼՈՆ: որ դրեթէ աշխարհի ուրիշ օրէ է ընդ կերպութեան մէջ միլեար աւելի է: ԳԷՈՐԳ ԵԿԱՌՕՑ ներկա. յաջողիչ ի Գահիրէ

ԳԱՐԻՈՒՏԻ ԸՆՏԻՐ ԱՇՈՒՐ Ունենէ՞ք մինչեւ. ցարդ հայ մը որ գիտնար մասնիկ թէ՛ անուսին ալ մեծաբանակ ապտում կ'ունենայ եւ կրնայ կարեւոր շահ արտադրել: Առեւտուրի այդ ապարիզն ալ օտարներուն թողուած էր: Տիրա Գալոսը Վարդանեան (Սասնաւորի թեոսոգի) այժմ ամենաբարձր անուսին վաճառակալութեամբ կ'ըրարէ եւ մրցում բացառէ է օտարներուն դէմ: Դիմեցէ՞ք իր միջնանցը Սուր-Սուտար թիւ 17 եւ 18: Անխաղաղի կշիռ եւ չափաւոր դի:

ԹԱՅՃԵԱՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆ ԵՒ ՄԵՆՎԱՊԱՐՏԷԸ Ի Շատր Մոնեուեճէ Աղի Թեղիկիի ղեղարանին դիմացի փողոցին մէջ քիւ 7 Սոյն հաստատութեան մէջ կ'աւանդուին Մայրենի լեզու գործարաններն, կրօնագրութեան եւ ամեն գիտութեանց սկզբունք: Արիւրդաց համար ամեն տեսակ ձեւագործք: Մոտքը գո՛ւ պիտի մնան իրենց զաւակաց մրուած մասնաւոր խնամքներն. փափաքողը կրնան դիմել ի վարժարան ամեն օր 8-11, բացի կիրակիէ: